

מערך שיעור מקוון/ לכיתה

בהתאמה לקורונה/ ד-ו

"אזמין לסעודתי אושפיזין עלאין"

הנחיות למורה

מהלך:

- חלק ראשון: לימוד על הכנסת אורחים- את מי ראוי לארח ואיך ראוי להכניס אורחים-
- לימוד בחבורה- למליאה בכיתה
- לימוד בחברותא- ללימוד בזוגות
- לימוד בחבורה- על מנהג האושפיזין והתפתחותו

חלק שני: מזמינים אושפיזין

- כל תלמיד/ה בוחר/ת דמות להזמין לסוכה, לאחר מכן- סבב חשיפה ושיתוף.
- לאחר החשיפה קמים ומסתדרים בקבוצות כל אחת מנסה להתחבר לעוד דמויות לפי מכנה משותף. עוצרים מסבירים- למה הצטרפנו לדמויות האלה, מה המכנה המשותף שלנו. ושוב- מחפשים עם מי להתחבר, ומנסים ליצור מכנה משותף אחר עם דמויות אחרות.
- כל אחת/ד מקבל/ת דף הזמנה (עמ [10-11](#) מודפס בדוץ כחוברת מקופלת) וכותב/ת איך תארח את האורח/ת שלה + סבב שיתוף

חלק ג:

- מצורפות שתי הצעות לפעילות נוספת בנושא- בהתאמה לימי הקורונה.

[משימה אישית](#), [לימוד בזוגות ומשימה](#)

לימוד בחבורה – אושפיזין בסוכה

יוסה בן יוחנן איש ירושלים אומר:
 יהי ביתך פתוח לרוקה,
 ויהיו עניים בני ביתך,

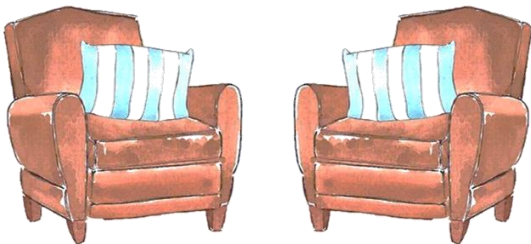
יוסה בן יועזר איש צרדה אומר:
 יהי ביתך בית ועד לחכמים,
 והגוי מתאבק בעפר רגליהם,
 ושוחה בצמאה את דבריהם.

● למה, לדעתכם חשבו החכמים שחשוב לארח?
 האם אתם מסכימים לכך?

● מה ההבדל בין יוסי איש צרדה ליוסי איש ירושלים? את מי מזמין
 כל אחד מהם להפגס לבית?

● אלו אורחים לדעתכם חשוב יותר לארח? מה אנחנו יכולים להרויח
 מלארח אנשים חכמים וחשובים? מה הרוח שאנחנו יכולים להרויח
 מלארח אנשים שזקוקים לכך?

● מהן הסכנות האורבות בבית הפתוח לרוקה? מי מרויח מהפתיחה?
 מי משלם את המחיר?

לימוד בחברותא – הכנסת אורחים

”והוי מקבל את כל האדם בסבר

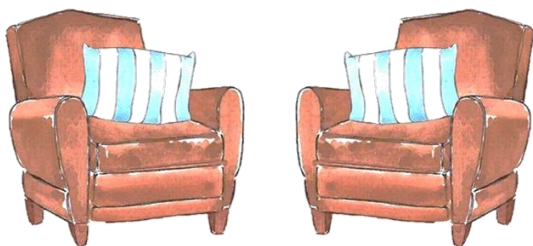
פנים יפות” אבות א', טו'

הסביר רבי עובדיה מברטנורא: כשאתה מכניס אורחים לביתך לא תתן להם ופניך כבושות בקרקע, שכל הנותן ופניו כבושות בקרקע אפלו נתן כל מתנות שבעולם מעלין עליו כאלו לא נתן כלום.

(פירוש הברטנורא למשנה, מסכת אבות, פרק א' משנה ט"ו)

קראו את שני המקורות ושוחחו:

- מהי הדרך הראויה לקבל אורחים לפי המשנה?
- מהי הדרך הראויה לקבל אורחים, לפי פירוש רבי עובדיה מברטנורא?
- איך אתם נוהגים לקבל אורחים בביתכם? האם יש לכם כללים או מנהגים מסויימים במשפחתכם להכנסת אורחים? שתפו זה את זה:
- את מי אתם אוהבים לארח?
- מה אתם אוהבים לעשות כשמגיעים אליכם אורחים?
- האם נתקלתם פעם בקושי בהכנסת אורחים? מה היה הקושי? איך הצלחתם (או לא) להתגבר עליו?

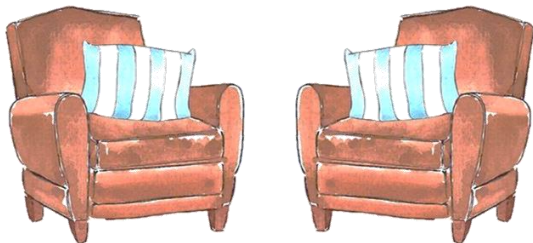
לימוד בחבורה – אושפיזין בסוכה

הידעתם? אושפיזין – היא מילה בארמית שפירושה להתארח. מכאן נגזרה גם המילה שאנו משתמשים בה בעברית יומיומית: אשפוז.

רעיון האירוח בסוכה הוא רעיון מרכזי במסורת היהודית, כאשר עצם היציאה מהבתים המסוגרים אל הסוכות שבחצרות – מקרבת בין השכנים, ובמידה רבה קוראת להם להיפגש אלו עם אלו. נוסף על האירוח של בני משפחה, חברים וקהילה, התפתח במרוצת הדורות הרעיון של "אושפיזין" – אירוח, של שבע דמויות מהמקרא: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן הכהן, יוסף ודוד המלך. כאשר בכל יום מימי החג בהם יושבים בסוכה, אורח אחר מגיע להתארח בסוכה. במרוצת הדורות אל שבעת הדמויות הללו, בחרו אנשים ונשים שונים להוסיף גם דמויות מופת נוספות, מהעבר או ההווה, כאושפיזין.

(מתוך "סוכה של מחשבות" / מיתרים)

- **מדוע לדעתכם דווקא בחג הסוכות האירוח הפך להיות מרכיב כה מרכזי?**

בעשרות השנים האחרונות הוצעו הצעות שונות ליצירה של שבע

- **אושפיזין נוספים. את מי הייתם בוחרים להוסיף לאושפיזין?**

אזמין לסעודתי אושפיזין עלאין

את מי אני רוצה
להזמין לסוכה
שלי?

אזמין לסעודתי אושפיזין עלאין

הביטו באושפיזין של כולם/ן,
עם מי תוכלו להתחבר?

צרו קבוצות לפי מכנה משותף.

אזמין לסעודתי אושפיזין עלאין

האושפיזין שלי:

אזמין לסעודתי
אושפיזין
עלאין

כתבו לאושפיזין שלכן/ם הזמנה,
תארו איך תארו/ה אותו/ה,
על מה תשוחחו,
מה תגישו לה/ו
ועוד...

נספחים להדפסה

אזמין לסעודתי אושפיזין עלאין

האושפיזין שלי:

הזמנה:

מה אספר לאורח/ת שלי:

- באיזו כרזה תקשט/י את סוכתך לכבוד הדמות שבחרת?
- באילו תילים, צבעים ודימויים תקשט/י את הסוכה בהשראתה?

אזמיין לסעודתי אושפיזין עלאין

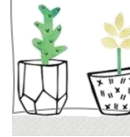
האושפיזין שלי:

מה אשאל את האורח/ת שלי:

-
-
-
-
-

מה אבקש מהאורח/ת שלי:

למה בחרתי באורח/ת הזה דוקא:

מה אגיש לה לאכול...?

אם בשער יש אורח
 שנחת מעבר ים
 מה נציע לאורח
 בבוואר משם?

סנא ירוק, פרח לבן
 יין אדום, פת במלח
 זה מה שיש
 שב איתנו כאן.

שב איתנו, זה הבית
 תריס פתוח למדבר
 שב איתנו כבן בית
 לא כוהלך זר.

והלב הזה הפתי
 שאף פעם לא יחכים
 שוב נדלק ושוב הריע
 אל המרחקים.

האורחים הולכים הביתה
 תריס פתוח שוב נסגר
 השולחן נעור וריק
 רזה מה שנשאר.
 נעמי שמר / האורח

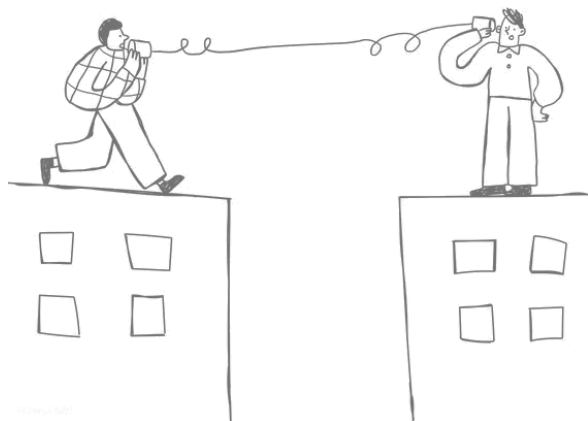
איזה שיר או מוזיקה אשמיע:

הצעות לגיוון והמשך הפעילות לימי קורונה

בגלל הקורונה קשה יותר להזמין אורחים לסוכה ולהיפגש עם חברים.

משימה:

בחרו חבר/ה לכיתה שאתם מתגעגעים אליו. כתבו ושלחו לו הזמנה להתארח אצלכם כשיתאפשר.

בהזמנה פרטו מה אתם מציעים לעשות יחד כשתפגשו:

במה תשחקו, במה תכבדו, על מה תשוחחו, וכל דבר אחר שנראה לכם מתאים.

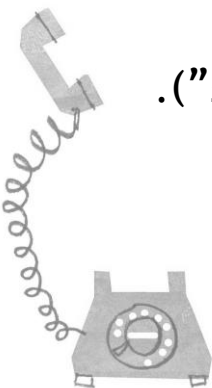
אחר כך שלחו את ההזמנה לחבר/ה.

• אפשר לצלם בטלפון ולשלוח בישימון הודעות (כמו "ואטס אפ").

• אפשר להתקשר לחבר/ה ולהקריא את ההזמנה.

• אם החבר/ה גר קרוב - אפשר 'לקפוץ' לביקור קצר מרחוק.

שיחה בחברותא ומשימה עם שיעורי בית

- חשבו איך הייתם רוצים שינהגו בכם כאורחים : איך הייתם רוצים שיתייחסו אליכם?
מה הייתם רוצים שיעשו עבורכם ומה לא ?
- שתפו בחוויה בה התארכתם שהיתה מוצלחת. מה הפך אותה למוצלחת עבורכם?
- לפעמים כשמאחרים צריך להתפשר ולוותר – שתפו במקרה בו אירחתם וכדי להתחשב התפשרתם וויתרתם. איך הרגשתם?
- כתבו מספר כללים לאירוח טוב ונעים, שישמח את האורחים שלכם ויהיה נעים גם עבורכם.
- הציגו לבני המשפחה את הכללים שהצעתם, ואם הכללים מקובלים עליהם כתבו אותו
(יש כָּאן דָּף אוֹתוֹ תּוֹכְלוּ לְהַדְפִּיִּס וְעֲלִיו לְכַתֵּב אֶת הַכְּלָלִים)
- תלו את הכללים במקום שכל בני הבית רואים, למשל על המקרר.

**מְשִׁימָה מְשַׁפְּחֵתִית -
דף לכתובת הכללים**

הדפיסו, כתבו, הציגו
למשפחה ותלו